

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

686

VITENDO VYA KUJIFUNZA KISWAHILI

Muda: Saa 3.

Jumatatu 06 Mei 2002

MAELEKEZO.

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka kila sehemu **B** and **C**.
3. Sehemu **A** ina alama **40** na sehemu **B** na **C** zina alama **30** kila moja.
4. Vifaa vya mawasiliano na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** ndani ya chumba cha mtihani.
5. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

1. Tofautisha kati ya "upataji lugha" na "ujifunzaji lugha" kwa mtoto.
2. Bainisha mambo manne yanayoonyesha kuwa mtoto ana utayari wa kuanza kujifunza kuandika.
3. Eleza kwa kifupi jinsi mwalimu anavyoweza kutumia mazingira ya nje ya darasa (k.m. bustani ya shule) kufundisha msamiati. (Hoja nne).
4. Fafanua manufaa manne ya mwalimu kumsomea mtoto hadithi kila siku.
5. Ainisha mbinu nne utakazotumia kumsaidia mtoto mwenye aibu ili aweze kushiriki katika mazungumzo darasani.
6. Taja zana nne za gharama nafuu ambazo mwalimu anaweza kuzitengeneza mwenyewe ili kufundisha stadi ya kusoma.
7. Kwa nini ni hatari kumlinganisha mtoto mmoja na mwingine katika maendeleo ya lugha? Toa sababu nne.
8. (a) Eleza maana ya "silabi".

(b) Toa mifano miwili ya maneno yenye silabi funge utakayotumia kufundishia.
9. Chambua kwa kifupi mambo manne ambayo mzazi anaweza kufanya ili kuendeleza stadi ya kusoma ya mtoto akiwa nyumbani.
10. Fafanua mchango wa afya bora (lishe na kimwili) katika ukuaji wa lugha kwa mtoto. (Hoja nne).

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali mawili (2) kutoka sehemu hii.

11. "Ushirikiano kati ya wazazi na walimu ni nguzo muhimu katika kukuza lugha ya mtoto." Jadili kauli hii kwa hoja tano.
12. Fafanua kwa kina jinsi utakavyotumia mbinu ya onesho kumfundisha mtoto kutamka sauti ya herufi 'f' na 'v' ambazo mara nyingi huwachanganya watoto.
13. Chambua changamoto tano zinazoweza kumkabili mwalimu anayefundisha darasa lenye watoto kutoka jamii zenye lugha tofauti za mama.

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** kutoka sehemu hii.

14. Eleza hatua tano za kufuata katika kutunga na kutumia ngonjera fupi ili kufundisha dhana ya umoja kwa watoto wa darasa la awali.
15. Bainisha faida tano za kutumia zana za kidijitali (kama vile kompyuta mpakato au simu janja) katika kufundisha stadi za awali za lugha, na pia taja changamoto mbili.
16. "Upimaji wa maendeleo ya lugha kwa mtoto wa elimu ya awali haupaswi kuwa wa mtihani wa karatasi." Thibitisha kauli hii kwa kueleza mbinu tano mbadala za upimaji.